

Exam. Code : 106001

Subject Code : 1488

Bachelor of Design (BOD) 1st Semester

PUNJABI COMPULSORY

Paper-VIII (i)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

ਨੋਟ : (1) ਸੈਕਸ਼ਨ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(2) ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

(3) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ—ਓ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

ਕਪਟ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਵਿੱਚ

ਸਹੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਦਬ ਜਾਣਾ, ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਜੁਗਨੂੰ ਦੀ ਲੋਅ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਜਾਣਾ - ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਹੈ

ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। 10

2. 'ਖਨਗਾਹੀਂ ਦੀਵਾ ਬਾਲਦੀਏ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ। 10

ਸੈਕਸ਼ਨ—ਅ

3. 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਛੋੜ ਦੇ' ਸੰਸਮਰਣ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਲਿਖੋ। 10
4. 'ਸਾਕਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ' ਸੰਸਮਰਣ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। 10

ਸੈਕਸ਼ਨ—ਬ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਉੱਪਰ ਪੈਰਾ-ਰਚਨਾ ਕਰੋ :
 (ੳ) ਵੱਧਦੀ ਹੋਈ ਮਹਿੰਗਾਈ
 (ਅ) ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ
 (ੲ) ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ। 10

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

ਇਹ ਕਿਣਕੇ ਨਿਰੇ ਜੀਉਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੁਨ ਵੀ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਰ ਮੁਕ ਭਾਵੇਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਵੱਧ ਜੀਵਨ-ਕਿਣਕੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪੁਨ ਪਹਿਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਪਰਬਲ ਹੋ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰਬਲ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਏਸ ਪੁਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਦੇ ਜਿਹੇ ਕਿਣਕਿਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜ ਮਿਲ ਕੇ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਤੇ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਦਿੱਤੀ। ਕੰਨ, ਨੱਕ, ਅੱਖਾਂ, ਫੇਫੜੇ ਬਣਾ ਲਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਵੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਮੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੀ

ਧੁਨ ਹੋ ਬਲਵਾਨ ਹੁੰਦੀ ਗਈ, ਜਿਦ੍ਹੇ ਲਈ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਵੀ ਸੌਂਝੀ ਹੋ ਗਈ। ਕੰਢਿਆਂ ਤੋਂ ਉਛਲ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੁਸ਼ਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਚਣ ਲੱਗ ਪਈ।

(ੳ) ਕਿਣਕੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ?

(ਅ) ਨਵੇਂ ਕਿਣਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪਰਬਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ?

(ੲ) ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਅੰਗ ਬਣਾ ਲਏ ?

(ਸ) ਨਵੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ?

(ਹ) ਲਕੀਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ। 10

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸ

7. ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

8. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10